

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת נח תשע"ג

אלה תולדות נח נח איש צדיק (ו' – ט')

וברש"י, יש דורשין אותו לשבח וגו' ויש דורשין אותו לגנאי וכו'. אפשר לפרש, שנח עצמו הוא שדרש לגנאי, שדימה למצוא בנפשו פגם של גאות אחרי שקראו לו איש צדיק, וכה דיבר נח אל לבו, אילו נולדתי בדורו של אברהם הייתי רואה גודל צדקתו, ולומד ממנו מדת ענוה בבחינת עפר ואיפר, ולא הייתי נחשב בעיני כלום.

(הרה"ק רבי יצחק מראדוויל זיע"א)

אלה תולדות נח נח (ו' – ט')

אלה פוסל את הראשונים, ומה פסל כאן, ונ"ל, שכשנמצאים עוד צדיקים בדור, קל יותר לצדיק לעבוד את השי"ת, ואינו צריך להתחזק ביותר, כי יש לו עוזרים לקיום העולם, אבל אם ח"ו אין לצדיק עוזרים לעבודת הבורא, אז הוא צריך התחזקות גדולה, א' כדי שלא יפול ממדרגתו, ב' כדי שהעולם לא יתמוטט חלילה, ובפרט כאשר בני דורו מרשיעים בכל עת, במצב זה צריך הצדיק היחיד בדורו, להתאמץ ולהתחזק מאד בכל יום, כדי שח"ו העולם לא יתמוטט ברשעת הדור, ובכל יום עליו להוסיף על צדקתו, ולחשוב שמעשיו הקודמים אינם מספיקים. וזה אומר הפסוק, "אלה תולדות נח", בכל יום היה נח פוסל את מעשיו הקודמים, והיה מתחזק יותר בעבודתו ית', כי "נח איש צדיק תמים היה בדורתו", כי ראה שדורותיו מרשיעים בכל יום יותר ויותר, וחשב שמעשיו הקודמים כבר אינם שקולים כנגד רשעת הדור, ולכן התחזק עוד ועוד.

(מאור ושמש)

את האלוקים התהלך נח (ו' – ט')

הנה בסיומא דפר' בראשית אמר הכתוב ונח מצא חן בעיני ה' שם של רחמים וכאן אמר את "האלוקים" התהלך נח במדת הדין, ונראה דאמרו "חז"ל חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה", דעיקר הרבותא הוא כאשר מודה ומתפלל לה' גם כאשר יש עליו מדה"ד בגופו וממונו, ולא רק כאשר יש לו בחינת ה' של רחמים, וע"כ אמר מתחילה הפסוק "ונח מצא חן בעיני ה'" שהיה לו שם של רחמים וע"כ מצא חן בעיני ה' כי יכל לעבדו ללא טרדות ומניעות, אולם לא רק בזה מצא חן אלא גם "את האלוקים" כאשר בא עליו מדת הדין ג"כ "התהלך נח" ועבד את בוראו כראוי והיה ניח לעילא - כאשר הוא ברום המדרגה, וניח לתתא - גם כאשר הוא בשפל המדרגה.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

צהר תעשה לתיבה (ו' – ט"ז)

רש"י מבאר שרבותינו נחלקו מהו אותו "צהר", יש אומרים חלון, ויש אומרים אבן טובה המאירה להם. וי"ל ששתי הדעות האלה באו כדי ללמד את האדם על המלחמה הקשה מכולם שהיא מלחמת היצר, לעיתים במלחמתו עם היצר הרע, סוגר האדם את דלתו בפניו ולא נותן לו להיכנס את ביתו, אולם אז מתחכם היצר ונכנס דרך החלון. האדם צריך לדעת כי גם בבית פנימה יש להילחם ביצר הרע ולא לתת לו כל דריסת רגל בכל עניני הבית, ובכך כאשר ינצחו, ניתן יהיה להפכו מאבן נגף המכשילה רבים, לאבן טובה המאירה להם.

(תולדות יעקב יוסף זיע"א)

וישאו את התיבה ותרום מעל הארץ (ו' – י"ז)

- מכאן אנו למדים לימוד גדול על קדושת הדיבור, שכן על ידי שהאדם מקדש את פיו ומנשא את "התיבה" – תיבות המילים שהוא מוציא מפיו, שלא ידבר ח"ו לשון הרע ורכילות וכו'. זוכה למעלת "ותרם מן הארץ" – להתרומם מעל הארציות.

(הרה"ק רבי אברהם המלאך זיע"א)

ויבואו אל נח אל התיבה שנים שנים (ז' – ט"ז)

מובא במדרש (שוחר טוב תהלים ז') כי בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לנח שיכניס לתיבה שנים שנים מכל מין ומין, בא גם השקר ורצה להיכנס לתיבה. אמר לו נח: אין לך רשות להיכנס לתיבה כי אין לך בת זוג, והקב"ה אמר "שנים שנים" יכנסו לתיבה. הלך השקר וחיפש בת זוג, והנה פוגש בדרכו את המזל הרע (שהיתה מפסידה ממון מכל אדם). שאלה אותו מאין אתה בא? ענה השקר: אני חוזר מנח, ביקשתי להיכנס לתיבה וסירב, משום שאין לי בת זוג. שאלה המזל הרע: ומה תתן לי אם אנשא לך? ענה השקר: כל מה שאני ארויח בשקר אתן לך. הסכימה המזל הרע ונכנסו יחד לתיבה, ואכן כאשר יצאו מהתיבה אחרי המבול, קיים השקר את הבטחתו וכל מה שהרויח נתן לה, והפסידה. ומסיים המדרש: זה מה שנוהגים העולם לומר: מה שאדם מרויח על ידי שקר, מפסיד הוא על ידי מזל רע.

ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן (י' – כ"ה)

על פלג מספרת התורה הק' למה קראוהו בשם פלג, ואילו למה נקרא יקטן בשמו, אין הסבר, וי"ל כי פלג שהוא שם שמקורו בפילוג לשם זה יש להסביר טעמו, אולם שם שמקורו בענוה בקטנות, אין צורך כלל להסביר טעמו.

(החזקה הק' מלובלין זיע"א)

פניני השבת

אלה תולדות נח נח איש צדיק וגו' את האלקים התהלך נח (ו' – ט') בפסוק זה יש רמז ליום השבת, יום המנוחה מכל מלאכה. משום כך מוזכרת בפסוק ג' פעמים המילה "נח", לרמז על החיוב בתוספת שבת לפניה במנוחה מכל מלאכה, המנוחה בשבת קודש עצמה, והחיוב להוסיף בצאת השבת מן השבת לחול.

(הרה"ק רבי מאיר מדזיקוב זיע"א)

לע"נ הרה"צ ר' יצחק זצ"ל בן כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבי דוד משה זיע"א

קרית קרעטשניף, רחובות טל. 08-9492297